Lietas Nr. 11370015516
Lietas arhīva Nr. K07-0145-16/5

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Aizkrauklē, 2016.gada 22.martā

Aizkraukles rajona tiesa
tiesnese L.Baltmane-Zepa,
piedaloties prokuroram M.Beķeram,
atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu A.S., personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas.
Tiesa

konstatēja:

A.S. izdarīja zādzību nelielā apmērā

2016.gada 26.februārī ap plkst.21.45, A.S. ieradās SIA „Maxima Latvija" veikalā „Maxima" 1905.gada ielā 8A, Koknesē, Kokneses novadā, kur, īstenojot veikala telpās radušos noziedzīgo nodomu par zādzības izdarīšanu, no veikala alkoholisko dzērienu plauktiem paņēma vienu 0,7 litru tilpuma degvīna pudeli "Neroff Original" 11,65 EUR vērtībā un paslēpa zem virsjakas. Nesamaksājot kasē par paņemto degvīna pudeli, A.S. izgāja no tirdzniecības zāles un atstāja veikala telpas, tādējādi degvīna pudeli „Neroff Original" 11,65 EUR vērtībā slepeni nozogot. Ar savām darbībām A.S. cietušajai SIA „Maxima Latvija" nodarīja mantisko kaitējumu 11,65 EUR apmērā, ko veido nozagtās degvīna pudeles vērtība.

Ar šādām darbībām A.S. izdarīja Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Tiesas izmeklēšanā apsūdzētais savu vainu atzina pilnībā visā viņam izvirzītajā apsūdzībā par Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, neapstrīdēja noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas faktiskos apstākļus un juridisko kvalifikāciju, atzina par pamatotu cietušās pieteikto mantiskā kaitējuma kompensāciju, izteica lūgumu neveikt pierādījumu pārbaudi.

Prokurors izteica viedokli, ka lietā nav nepieciešams veikt pierādījumu pārbaudi, jo konstatēti Kriminālprocesa likuma 499.pantā paredzētie apstākļi.

Tiesa saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu nolēma lietā neveikt pierādījumu pārbaudi, jo apsūdzētais atzina savu vainu izvirzītajā apsūdzībā un lūdza neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav radušās šaubas par apsūdzētā vainīgumu un noziedzīgā nodarījuma juridisko kvalifikāciju. Tiesas sēdē apsūdzētajam izskaidrota pierādījumu pārbaudes neveikšanas procesuālā būtība un sekas.

Tiesa konstatē, ka apsūdzētajam celtā apsūdzība atbilst Kriminālprocesa likuma 405.panta pirmās daļas noteikumiem *(sk. Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta apkopoto tiesu praksi noziedzīgo nodarījumu kvalificēšanā, ja lieta izskatīta bez pierādījumu pārbaudes, 2013.gads, 6.lpp.)* un ar lietā esošajiem pierādījumiem ir pierādīts, ka apsūdzētā faktiskās darbības ir pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas, lietā ir pierādīts apsūdzētā vainīgums. Apsūdzētais ir sodāms, taisot notiesājoš u spriedumu, kā to paredz Kriminālprocesa likuma 520.pants.

Tā kā tiesas sēdē pierādījumu pārbaude netika veikta, tad, ievērojot Kriminālprocesa likuma 527.panta trešajā daļā noteikto, šajā spriedumā pierādījumu analīze un to uzskaitījums nav nepieciešams.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu apsūdzētajam ir piespriežams sods tādā apmērā, kādu nosaka Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas sankcija, ievērojot Krimināllikuma Vispārīgās daļas noteikumus. Krimināllikuma 46.panta otrā daļa paredz, ka, nosakot soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību, savukārt, nosakot soda mēru, saskaņā ar šī panta trešo daļu tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Nosakot soda veidu un mēru, tiesai jāņem vērā Krimināllikuma 35.pantā definētais soda mērķis.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta trešās daļas nosacījumiem tiesas izmeklēšanā, pārbaudot apsūdzētā personu raksturojošos datus, tiesa konstatēja, ka apsūdzētais agrāk nav sodīts, administratīvi sodīts vienpadsmit reizes *(lietas 10.-11.lapa)*. Tiesas sēdē apsūdzētais paskaidroja, ka nestrādā, nemācās, pabeidzis 8.klases.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu izdarītais noziedzīgais nodarījums ir klasificējams kā mazāk smags noziegums.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47. un 48.pantu tiesa nekonstatē atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.

Nosakot soda veidu un mēru, tiesa ņem vērā arī to, ka apsūdzētais piekrita lietas iztiesāšanai bez pierādījumu pārbaudes, tā izmantojot savas tiesības uz sadarbību, ko nosaka Kriminālprocesa likuma 21.pants. Tas, ka apsūdzētais izmanto savas tiesības uz sadarbību vienkāršotāka procesa izvēlē, nav atzīstams par patstāvīgu viņa atbildību mīkstinošu apstākli, bet ir ņemams vērā pie soda veida noteikšanas *(sk., piemēram, Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta nolēmumu lietā SKK- 232/08)*.

Atbilstoši Krimināllikuma 35.panta otrajai daļai soda mērķis ir aizsargāt sabiedrisko drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst sabiedrības un arī pārkāpēja interesēm *(sk. A.Judins. Krimināsods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista vārds Nr.11 (762), 2013.gada 19.marts, 7.lpp)*.

Tiesa par atbilstīgu un samērīgu, atbilstošu soda mērķim un soda veida ietekmējošajiem apstākļiem, uzskata sodu piespiedu darba veidā, kā to norādīja arī prokurors.

Krimināllikuma 40.pants noteic, ka piespiedu darbs (..) ir piespiedu iesaistīšana sabiedrībai nepieciešamajos darbos, ko notiesātais (..) izcieš, veicot dzīvesvietas apvidū piespiedu darba izpildes institūcijas noteiktos darbus no pamatdarba un mācībām brīvajā laikā un bez atlīdzības.

Piespriežot pamatsodu piespiedu darba veidā, apsūdzētais tiks iesaistīts darbos, kas būs audzinošs sods apsūdzētajam. Tiesas ieskatā piespiedu darba izciešanas rezultātā apsūdzētais tiks motivēts laboties; šis sods būs pietiekami bargs, lai atturētu notiesāto no noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas turpmāk, tiks ievērots samērīgums starp apsūdzētā tiesībām un sabiedrības interesēm. Turklāt tā kā apsūdzētais nemācās un nestrādā algotu darbu, tad

secināms, ka viņam šāds sods ir atbilstošs.

Nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā, ka nav konstatēti apsūdzētā atbildību pastiprinoši apstākļi un atbildību mīkstinošie apstākļi. Piespiedu darbs atbilstoši Krimināllikuma 40.panta pirmajai daļai nosakāms no četrdesmit līdz divsimt astoņdesmit stundām. Tiesa uzskata, ka sods apsūdzētajam nosakāms 40 piespiedu darba stundu apmērā, kā to norādīja arī prokurors.

Cietusī SIA "Maxima Latvija" pieteikusi mantiskā kaitējuma kompensāciju 11,65 EUR apmērā (*lietas 6.lapa*).

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 22.pantu personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, tiek garantētas procesuālās iespējas materiālās kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmo daļu kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskām ciešanām un mantisko zaudējumu. Savukārt minētā panta otrā daļa noteic, ka kompensācija ir krimināltiesisko attiecību noregulējuma elements, ko apsūdzētais samaksā labprātīgi vai uz tiesas nolēmuma pamata.

Saskaņā ar Civillikuma 1779.pantu katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību ir nodarījis. Civillikuma 1770.pants skaidro, ka zaudējums ir katrs mantiski novērtējams pametums. Atbilstoši Civillikuma 1775.pantam katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina. Saskaņā ar Civillikuma 1773.pantu zaudējums ir tiešs, kad tas ir prettiesiskas darbības vai bezdarbības dabiskās un nepieciešamās sekas.

Zaudējumu atlīdzināšanas mērķis ir nodrošināt pēc iespējas pilnīgāku tādu stāvokļa atjaunošanu, kāds būtu bijis tad, ja aizskārums nebūtu noticis. Turklāt norādāms, ka jāatlīdzina tikai tāds zaudējums, kuram var noskaidrot nodarītāju. Zaudējumu atlīdzības pienākums rodas sakarā ar neatļautu darbību, un kā priekšnosacījumi zaudējumu atlīdzināšanai konstatējami 1) nodarītāja prettiesiska rīcība, 2) zaudējumu esamība, 3) cēloniskais sakars (*sk. K.Torgāns. Saistību tiesības. Mācību grāmata. Rīga, 2014., 207.-217.lpp*).

Tiesa uzskata, ka persona, kura ar tiesas spriedumu atzīta par vainīgu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, ir atbildīga par cietušajam nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu, jo tieši apsūdzētā prettiesiskās rīcības rezultātā cietušajam arī tika radīts zaudējums. Apsūdzētā vainīgums noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kura rezultātā cietušajam radies kaitējums, ir pilnībā pierādīts, par radītā kaitējuma 11,65 EUR apmērā lietā strīda nav, līdz ar to šis radītais kaitējums piedzenams no apsūdzētā par labu cietušajai.

Apsūdzētajam 2016.gada 14.martā piemērots drošības līdzeklis – aizliegums izbraukt no valsts (*lietas 17.lapa*), kas, ievērojot Kriminālprocesa likuma 249.panta pirmo daļu, ir atceļams.

Izlemjot jautājumu par rīcību ar lietisko pierādījumu atbilstoši Kriminālprocesa likuma 529.panta 1.punktam, CD disks ar audioierakstu, kas glabājas pie lietas materiāliem, arī turpmāk glabājams pie lietas materiāliem.

Procesuālo izdevumu lietā nav.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499., 511., 512., 520., 527.- 530.pantu tiesa

nosprieda

atzīt A.S. par vainīgu Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt viņu ar piespiedu darbu uz 40 (četrdesmit) stundām.

Piedzīt no A.S. par labu cietušajai SIA "Maxima Latvija" mantiskā kaitējuma kompensāciju 11,65 EUR (vienpadsmit *euro* un 65 centus).

A.S. piemēroto drošība līdzekli - aizliegums izbraukt no valsts.

Lietisko pierādījumu – CD disku glabāt pie lietas materiāliem.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 10 (desmit) dienu laikā pēc pilna sprieduma pieejamības dienas, sūdzību vai protestu iesniedzot Aizkraukles rajona tiesā.

Pilns spriedums pieejams tiesas kancelejā 2016.gada 23.martā.

Tiesnese L.Baltmane-Zepa